

2017-09-18

Socialstyrelsen
socialstyrelsen@socialstyrelsen.se

FSS yttrande över Socialstyrelsens förslag till reviderade föreskrifter om behörighet att utföra vissa arbetsuppgifter i socialtjänstens barn- och ungdomsvård (dnr. 4.1.1-1-17982/2017)

Den 1 juli 2014 trädde ny lagstiftning ikraft som stipulerar att vissa, i 3 kap. 3a § socialtjänstlagen (2001:473) uppräknade, arbetsuppgifter inom den sociala barn- och ungdomsvården ska handläggas av personer som har viss formell kompetens och som nämnden anser har tillräckliga erfarenheter för uppgiften.

I SOSFS 2014:7 har Socialstyrelsen med stöd av 7a kap. 3 § socialtjänstförordningen (2001:937) meddelat relativt detaljerade behörighetskrav och, gällande utländska examina, även former för utfärdande av bevis för att dessa krav är uppfyllda. Syftet med föreskrifterna är att säkerställa att de handläggare som arbetar med socialtjänstens barn- och ungdomsvård har rätt kompetens för arbetsuppgifterna. Då kraven varit väldigt detaljerade och upplevts svåra att efterfölja föreslår socialstyrelsen en lättning i kraven.

FSS synpunkter och förslag

Socialstyrelsens förslag innebär att de formella kraven skulle specificeras till högskolestudier inom fyra olika ämnesområden med särskilda krav på fördjupningsstudier inom socialt arbete. I det nu gällande regelverket ställs det krav på genomförande av kurser med relativt specificerat innehåll, kurser som idag till största del återfinns inom ramen för socionomutbildningen.

Förslaget innebär för kommunernas del en stor förändring i regelverket jämfört med det som gäller idag. En uppluckring av kraven för utförandet av de uppräknade arbetsuppgifterna inom den sociala barn- och ungdomsvården ger kommuner mer flexibilitet i tillsättandet av tjänster.

FSS anser att en revidering av föreskrifterna i grunden är bra eftersom de visat sig vara svåra och rigida att tillämpa i praktiken. Att kunna anställa merarbetare med annan utbildning än socionomutbildning men med erfarenhet av området är ibland att föredra framför att ha inhyrd personal och vakanta tjänster vilket är fallet i många Sveriges kommuner idag. En verksamhet som bygger på sådana premisser borgar inte för en god kvalitet i utförandet av det sociala arbetet och det bidrar inte till långsiktig utveckling i denna del av socialtjänstens arbete med barn och unga.

Den relativt detaljerade kravbilden som idag finns i 3 kap. 2 § SOSFS 2014:7 fyller dock en funktion i säkerställandet av att socialtjänsterna i grunden har en likvärdig kompetens för att utföra arbetsuppgifterna. Socionomutbildningen har en bredd och helhetssyn på de frågeställningar socialnämnderna ställs inför som till stor del saknas inom andra utbildningsprogram och fristående ämnesstudier. Så trots att en uppluckring mestadels är av godo anser FSS att det förslag som nu ligger tar ett alltför stort steg från detaljregleringen till väldigt ospecifika krav på formell kompetens. Det är en luddig formulering att ”utbildningen ska ha det innehåll och den omfattning som behövs för att förmedla de kunskaper som behövs för att uppfylla målet med regleringen, d.v.s. att kunna handlägga ärendena med en god

kvalité och på ett rättsäkert sätt”. Av förslaget framgår att det ska räcka med examen som innefattar högskolekurser inom områdena socialt arbete, socialrätt, förvaltningsrätt och psykologi. Något slags riktvärde på omfattning av högskolepoäng behövs. FSS anser också att det behövs ett förtydligande av vad som avses med formuleringen ”kurserna i socialt arbete ska förmedla kunskaper som ger en successiv fördjupning i ämnet”.

FSS anser att Socialstyrelsens förslag borde innefatta något slags system för validering av utbildning och erfarenhet. Inte minst för att det i det längre perspektivet är viktigt att fortsätta sträva mot en professionell och likvärdig socialtjänst som kan leverera rättssäkra bedömningar utifrån en helhetssyn oavsett i vilken landsände den enskilde är bosatt.

För Föreningen Sveriges socialchefer

Karl Gudmundsson, ordförande

Föreningen Sveriges socialchefer är en partipolitiskt obunden förening som verkar för utveckling av den svenska välfärdsmodellen. Vi arrangerar årligen den socialpolitiska konferensen Socialcheferdagarna. Läs mer på socialchefer.se och socialcheferdagarna.se